

አተላላኪ ውልቃዊ ሓበሬታ

አብተን ብትክል አካሄድ ዝምእከላ ናይ መባእታ አብያተ-ትምህርቲ ንእትሰተፉ ተመሃሮ ወይ ውን ወለዶም ዝምልከት ሓበሬታ።

ትክል አካሄድ፡ አብ ማእከላት ንጥፈታቱ ዝተፈለለዩ ዲጂታላዊ መሳሪያታት ይጥቀም እዩ። እዚ መሳሪያታት'ዚ ከም ኣብነት ኣብ መዳይ ምምእካር፡ መመሓደሪ ስርዓተ-ሪጋ፡ ግምገማታት፡ ምስራቕ ውጥን ኮርሳትን፡ ምድላው ትምህርትን ከምኡ ውን ከም ቀጥታዊ ድጋፍ ኣብ መዳይ ስነ-ምምህርናዊ ንጥፈታትና። ነዚ ክንገብር እንከለና ኸአ፡ ንዓኹም ዝምልከት ሓበሬታ ንእክብን ንኸዝንን። ውልቃዊ ሓበሬታ ክንብል እንከለና፡ ስም፡ ግላዊ መለለዪ ቍጽሪ ከምኡ ውን እትርከቡሉ ኣድራሻን፡ ማለትና እዩ። ኣብ ስርዓተ-ሓበሬታና፡ ካልእ ፍልይ ዝበለ ውልቃዊ ሓበሬታታት ውን ንምዝግብ ኢና። ከም ኣብነት፡ ስነ-ምምህርናዊ ውጥናት፡ ተሳትፎ፡ ግምገማታት፡ ዘዋህለልኩም ነጥቢታት ከምኡ ውን ጥዕናዊ ሓበሬታ (ከም ኣካል ናይቲ ብኣብያተ-ትምህርታት ዝካየድ ምስ ጥዕና ተመሃሮ ዝተተሓሓዘ ስርሓት)።

እቲ ነዓኹም ዝምልከት ውልቃዊ ሓበሬታ፡ ብውሑስን ሓላፍነታውን መንገዲ ክንዕቅብ፡ ነዓኹም ጥራይ ዘይኮነ፡ ነዓና ውን ኣገዳሲ እዩ። ኣብ ትክል አካሄድ፡ ውልቃዊ ሓበሬታ ብኸመይ ንሕዞን፡ ዲጂታላዊ መሳሪያታት ብኸመይ ንጥቀሙም ንዝብል፡ ዘውጻእናዮ መምርሒታት ኣሎና። መሳላትኩም እንታይ እዩ፡ ስራሕና ውን ከመይ ይመስል ንዝብል፡ ሕጽር ዝበለ ሓበሬታ ካብዚ ቀጺሉ ኣለኩም። ነዓኹም ዝምልከት ውልቃዊ ሓበሬታ ብኸመይ ንሕዞ ንዝብል፡ ብዕምቕት ከተንብቡ ምስ እትደልዩ፡ ኣብዚ ዝስዕብ ናይ ኢንተርኔት ኣድራሻ - trygg.academedia.se - ኣቲኹም ኣንብቡ።

ናትና ሓላፍነትን ናትኩም መሰላትን

ኣብ መዳይ ትምህርቲ ኣባጽሕ፡ ንአተላላኪን ኸዘናን ሓበሬታ ዝምልከት እንኸተሎ ኣገባብ፡ ንመምርሒታት ድሕነት ሓበሬታ (dataskyddsförordningen) መሰረት ዝገበረ እዩ። እዚ መምርሒ፡ ካብ ዕለት 25 ግንቦት 2018 ጀሚሩ፡ ኣብ ኩሉን ኣባል ኣውሮጳዊ ሕብረት ዝኸና ሃገራት ዘገልግል፡ መምርሒ እዩ። ነዓኹም ዝምልከት ውልቃዊ ሓበሬታ ኣብ ኢድና ከነእቱ እንግደድ፡ ብሕገ ክንፍጽም እንጥለብ ዕማማት ንምስላጥ እዩ። ኣብ ገለ-ገለ ኣጋጣሚታት፡ ብፍላይ ኣብ ማሕበራዊ ሜዲያታት ገለ ነገር ቅድሚ ምዝርጋሕና ወይ ውን ምስ ሽርሽራ ብዝተኣሳሰረ ጉዳያት፡ ነዓኹም ዝምልከት ሓበሬታ ቅድሚ ምጥቃምና፡ ካብኹም ፍቓድ ንሓትት ኢና። ፍቓድኩም ኣብ ዝኸነ ግዜ ክትስሙብዎ፡ ይከኣል እዩ። ፍቓድኩም ክትስሙቡ ምስ እትደልዩ፡ ንተወካሊ ድሕነት ሓበሬታ (dataskyddombud) ተወክሱ። ነዚ ኣካል ዝምልከት መወከሲ ሓበሬታ፡ ኣብ ታሕተዋይ ክፋል ናይዚ ጽሑፍ ኣለኩም።

መሰላትኩም ነዓኹም ጥራይ ዘይኮነ፡ ነዓና ውን ኣዝዩ ኣገድሲ እዩ። ንዝርዝራት ናይቲ ነዓኹም ዝምልከት ኸዚናዮ እንርከብ ውልቃዊ ሓበሬታ ክትፈልጡ ምስ እትደልዩ፡ ቅዳሕ ክወሃብኩም መሰል ኣለኩም። ቅዳሕ ክወሃብኩም ምስ እትደልዩ፡ ክታምኩም ዝተሓዘ ብጽሑፍ ዝተዳለወ ጠለብ፡ ናብ ንተወካሊ ድሕነት ሓበሬታ (dataskyddombud) ኣቕርቡ። ንውልቃዊ ሓበሬታ ዝምልከት እንኸተሎ ኣገባብ ኣሰራርሓ ቅር ምስ ዝብለኩም፡ ተቓውሞኹም ከተቕርቡ ትኸእሉ ኢኹም። ኣብ ገለ ውሑን ኩነታት፡ ውልቃዊ ሓበሬታኹም ናብ ካልእ ማዕከን-ሓበሬታ ክሰጋገር (dataportabilitet)፡ ክስተኻኸለል፡ ክድረት ወይ ውን ክስረዘለኩም፡ ብመንገዲ ተወካሊ ድሕነት ሓበሬታ (dataskyddombud) ኣቢልኩም ክትሓቱ፡ ትኸእሉ ኢኹም። ነዚ ጉዳይ'ዚ ብዝምልከት ክንሕግዘኩምን ወይ ውን ንዝህልወኩም ዘይበርሀ ጉዳያት ክነብርሃልኩም፡ ወትሩ ዝከኣለና ንገብር ኢና። ውልቃዊ ሓበሬታና ብግጉይ ኣገባብ'የ ተታሊቲ ዝብል ቅሬታ ምስ ዝህልወኩም፡ ክኪኹም ናብ በዓል-መዚ ቍጽጽር ሓበሬታ (Datainspektionen)፡ ከተቕርቡ ትኸእሉ ኢኹም።

ከም ተመሃሮ ወይ ውን ተሳተፊቲ ከይንኩም፡ ኣብ ትክልና ኣብ ትምህርቲ ወይ ንጥፈት ኣብ እትሰተፉሉ እዋን፡ ንውልቃዊ ሓበሬታኹም ዝምልከት ኣገባብ ኣተሓሕዝና ክቀያየር ይኸእል እዩ። እዚ ኸአ፡ እቲ ኣብ መርበብ-ሓበሬታና trygg.academedia.se ተመዝጊቡ ዝርከብ ነዓኹም ዝምልከት ሓበሬታ፡ ወትሩ ርጡብ ምዃን ንምርግጋጽ ዘበገገ እዩ። እቲ ዝግበር ምቕይያራት ብዘሕሽ ሸነኽት ዝትንክፍ ምስ ዝኸውን፡ ብኣካል ረጅብና ሓበሬታ ንህበኩም ኢና።

ኣብ ትምህርቲ ወይ ውን ዝኸነ መደብ ኣብ እትነጥፉሉ እዋን፡ ንአተላላኪ ውልቃዊ-ሓበሬታ ዝምልከት ሓላፍነት ዝወስድ ወገን፡ መውዓሊ ህጻናትን ቤት-ትምህርትን ፒስሊ ንገን (Pysslingen Förskolor och Skolor AB) ወይ ውን ኣብያተ-ትምህርታት ሺትራ (Vittraskolorna AB) እዩ።

ምሉእነትኩም ንሕልውናኩም ኢና

ብተሰማሕ ለመገናኛት ገለጽ ገለጽኩህ ትምህርቲ ወይ ውን ንጥፈት ኢና ክንቅርበልኩም እንደሉ። ምሉእነትኩም ውን ወትሩ ክሕሎ ኣለዎ በሃልቲ ኢና። ስለዝኾነ ከኣ፡ ኣብ ውሽጢ ትካልና ዝርከቡ ገለ ወገናት፡ ስርሖም ምእንቲ ከሰላሰሉ፡ ውልቃዊ ሓበሬታኹም ክድህስስዎ ይግደዱ። እቲ ውልቃዊ ሓበሬታ እንብሎ ዘለና፡ ንኣብነት ኣለርጂ ምህላው፡ ወይ ውን ምምቕቓእ ኣመሃህራ ዝምልከት ውሳኔ ዝኣመሰላ ክኸውን ይኽእል።

እቲ ጥዕና ተመሃሮ ማእከል ዝገበረ፡ ብኣብይተ-ትምህርታትና ዝካየድ ጥዕናውን ስነ-ኣእምሮኣውን ስርሓት ክብ ስነ-ምምህርናዊ ንጥፈታት ንበይኑ ዝተፈልዩ ኮይኑ፡ ኣብ ገለ ሸነኽቱ ብሕገ ጥዕናን ሕክምናዊ ክንክንን ይግዛእ። እዚ ማለት ከኣ፡ እቶም ኣብዚ መዳይ ዘይሰርሑ ሰራሕተኛታት ቤት-ትምህርቲ፡ ነዚ ንጥዕና ዝምልከት ሓበሬታን ካልእ ኣብቲ መዳይ ዝእከቡ ውልቃዊ ሓበሬታታትን ክድህስስዎም ኣይክእሉን እዮም።

እንጥቀመሉ ስርዓት፡ ግዳይ ናይ ዳታ-ስልኪ፡ ዘይተሓሰበ ምብኻን ሓበሬታን ወይ ውን ዕንወትን ከይከውን ንምውሓሱ ክብ ዝብል፡ ኣሰራርሓናን መምርሒታትናን ንምምሕደሽ ቀጻሊ ጸዕሪታት ንገብር ኢና። ተኣፋፊ ዝኾነ ውልቃዊ ሓበሬታ፡ ብመሰረት ቀደይቲ ሕግታትን መምርሒታትን፡ ብውሑስ ዝኾነ ኣገባብን ኢና እንሕዞ።

ዲጂታላዊ ብልሓታት (Molntjänster)

ዝተፈለለዩ ዲጂታላዊ መሳላጥታት ንጥቀም ኢና። ብሓባር ከኣ፡ ዲጂታላዊ ብልሓታት (molntjänster) ተባሂሎም ይጽውዑ። ነዚ ዲጂታላዊ ብልሓታት ምጥቃም፡ ብዙሕ ሓላፊታት ኣለዎ። ገለ ክብዘዎ ጠቕሚታት ንምጥቃስ፡-

- ምስ ካልኣት ሓቢርካ ናይ ምስራሕ ተኸእሎታትና፡ ኣዝዩ ዓቢ ይገብሮ።
- ኣብ ክለ ትምህርቲ ይኹን፡ ብደረጃ ዓለም ዝተፈለለዩ ንኸልኣት ብቐሊሉ ማተርያል ከተካፍል ምኽኣል።
- ግዜን ቦትን ዘይፈለ፡ ብቐሊሉ ተረኪቢ ዝኾነ ብልሓት።

ዲጂታላዊ ብልሓት ማለት፡ ሓበሬታ ኣብ ግዳማውያን ወሃብቲ-ኣገልግሎት ከምዝኸዘን ብምግባር፡ ተጠቀምቲ ከኣ ብመገዲ ኢንተርኔት ነቲ ሓበሬታ ከምዝረኽቡ ይግባር። ማይክሮሶፍት ኦፊስ 365፡ ክብቶም እንጥቀመሎም ዲጂታላውያን ብልሓታት፡ ክጥቀስ ዝኽእል ሓይ ኣብነት እዩ። እቲ ኣብ ዲጂታላዊ ብልሓታት ዝኸዘን ሓበሬታ ዋንኡ ማእከል ንጥፈታት ትካል ኣካይሜድያ ኮይኑ፡ መን ነዚ ሓበሬታ ክርእዮ ይኽእል ዝብል ነገር ግን፡ ባዕልና ንድርቅ። ውልቃዊ ሓበሬታ ኣብ ኢድ ዘይተደልዩ ኣካል ከይወድቕ ምእንቲ፡ ምስ ነፍሲ-ወከፍ ወሃቢ-ኣገልግሎት ውሕስነት ዝህበና ዝኣተናዮ ውዕል ኣለና።

ትምህርቲ ድሕሪ ምዝዛምኩም እንታይ የጋጥም?

ትምህርቲ ክትዛዝሙ እንከለኹም፡ የድልዩና እዩ እትብልዎ መምሃሪ ማተርያላት ምስ ዝህልወኩም፡ ናብ ናይ ኢ-መይል ውልቃዊ ሕሳብኩም ክትልእክዎ ወይ ውን ኣብ ናይ ውልቁ ሜሞሪ ከተሰጋግርዎ ኣለኩም። ነዓኹም ዝምልከት ውልቃዊ ሓበሬታ ክንዮ፣ ቲ ኣድላዪ ዝኾነሉ እዋን፡ ኣይንዕቅብን ኢና። ትምህርቲ ውድእ ምስ ኣበልኩም፡ እቲ ናይ ተጠቃሚ ሕሳብኩም ብቀጥታ ክድስክል እንከሎ፡ ኣብኡ ዝነበረ ሓበሬታ ከኣ፡ ድሕሪ ዝተወሰነ ግዜ ጨራሽ ይስረዝ። እቲ ብመገዲ ወሃብቲ ኣገልግሎት ኣብ ዲጂታላዊ ብልሓታት ተኸዚኑ ዝርከብ ሓበሬታ ውን፡ ብተመሳሳሊ መልክዕ ይስረዝ እዩ። ጠለባት ሕገ ንምምላእ ግን፡ ንነዊሕ ግዜ ኸዚናዮ ክንጸንሕ እንግዳድ ሓበሬታ ኣሎ እዩ። ንኣብነት፡ ምምሕዳራዊ ሓበሬታ፡ ነጥቢ ከምኡ ውን ምስ ፋክቱራ ዝተተሓሳዙ ሓበሬታን፡ ከምዚኣም ዝኣመሰሉ ሓበሬታታት፡ ትምህርቲ ድሕሪ ምዝዛምኩም፡ ኣብ ኣርካይቭ ተታሒዞም ይዕቀቡ። ውልቃዊ ሓበሬታኹም ንኸንደይ ዝኸውን ግዜ ይኸዘን ንዝብል፡ ኣብዚ ዝስዕብ ናይ ኢንተርኔት ገጽ ኣቲኹም trygg.academedia.se ብዝርዝር ከተንብቡ ትኽእሉ ኢኹም።

ተወሳኺ ክትፈልጥዎ እትደልዩ ነገር ምስ ዝህሉ?

ነዓኹም ዝምልከት ውልቃዊ ሓበሬታ፡ ብኸመይ ኣገባብ ንሕዞ ንዝብል፡ ዝኾነ ሕቶታት ምስ ዝህልወኩም፡ ብቐዳምነት ምስታ ቤት-ትምህርቲኹም ተዘራረቡ። ንተወካሊ ድሕነት ሓበሬታ (dataskyddsbud) ውን በዚ ዝስዕብ ኢ-መይል dataskydd.grundskolan@academedia.se ክትውከስዎ ትኽእሉ ኢኹም።

ብዝወሃብኩም መልሲ ዕጉባት ምስ ዘይትኹን፡ ንትካል ኣካይሜድያ በዚ ዝስዕብ ናይ ኢ-መይል ኣድራሻ info@academedia.se ተወከሱና። ክንሕግዘኩም ኢና።

እዚ ጽሑፍ፡ ትርጉም ናይቲ ብዕለት 1 ሰነ 2018 ብቋንቋ ሸወደን ዝተዳለወ ጽሑፍ እዩ።

